

सुच. 1, 5, 3. सर्वे कालकृतं मन्ये कालो हि बलवत्तरः Pur. im ÇKDr. — b) der Zeit nach bestimmt. — c) auf eine bestimmte Zeit geliehen oder deponiert Wils. — 2) m. a) Sonne (vgl. कालकृत) ÇABDAR. im ÇKDr. — b) Zeit (?) Wils.

कालकेय metron. von कालका (= काला), N. pr. eines Asura HARIV. 2286. pl. Bez. eines Dānava-Geschlechts 210. 11532. MBh. 3, 8691. गणः कालकेयः HARIV. 12867. — Vgl. कालकञ्ज, कालकाञ्ज und कालिय. कालकोटि (काल + कोटि) f. N. pr. einer Localität MBh. 3, 8513. VĀ-
RAH. Bṛh. S. 14, 4 in Verz. d. B. H. 240.

कालक्रिया (2. काल + क्रिया) f. 1) Zeitbestimmung: तालः कालक्रि-
यामानम् AK. 1, 1, 3, 9. Titel des 2ten Kapitels im SĪRJA-SIDDHĀNTA LIA. II, 1137, N. 1. — 2) Tod (vgl. कालकर्मन्) SADDH. P. 4, 10, b. 34, b.

कालकान्तिका (1. काल + कान्ति) n. die Indigopflanze ÇĀKṢH. GRHJ. 1, 13. कालनेप (2. काल + नेप) m. das Verstreichenlassen der Zeit, Auf-
schub, Zeitverlust TRIK. 3, 3, 254. कालनेपं करोति P. 5, 4, 60, Sch. तस्मा-
न्म मरणे कालनेपं मा कुरु lass mich ohne Verzug sterben PAKṢAT. 43, 22. उत्पश्यामि कुतमपि सखे मत्प्रियार्थं पियासोः कालनेपं ककुभुमुरभौ प-
र्वते ते MEGH. 23. अकालनेपम् adv. unverzüglich ÇĀK. Ch. 91, 8.

कालखञ्ज 1) m. pl. = कालकञ्ज und wohl nur falsche Lesart MBh. 2, 865. 4, 340. — 2) n. Leber (vgl. कालखण्ड) H. 604. कालखञ्जन Wils. und ÇKDr.

कालखण्ड (1. काल + खण्ड) n. Leber AK. 2, 6, 3, 17. H. 604. — Vgl. कालखञ्ज.

कालगङ्गा (1. काल + गङ्गा) f. N. pr. eines Flusses in Ceylon LIA. I, 196. कालगण्डिका (1. काल + गण्ड) N. pr. eines Flusses RĪGĀ-TAR. 4, 545. LIA. I, 58, N.

कालगन्ध m. = कालकन्दक Wils. कालग्रन्थि (2. काल + ग्रन्थि) m. Jahr TRIK. 1, 1, 111. H. c. 23. HĀR. 28. कालघट (काल + घट) m. N. pr. eines Brahmanen MBh. 1, 2043. कालघातिन् (2. काल + घाति) adj. mit der Zeit (d. i. allmählich, lang-
sam) tödtend: विषाणि सुच. 2, 252, 19.

कालङ्कत m. N. einer Pflanze, Cassia Sophora Lin. (कासमर्द), RAT-
NAM. im ÇKDr.

कालचक्र (2. काल + चक्र) n. Zeitrad d. i. die Zeit als ein sich be-
ständig drehendes Rad gedacht: कालचक्रवत्परिवर्तमानः कालचक्रमुच्यते
सुच. 1, 19, 21. एवं कालविभागेन कालचक्रं प्रवर्तते MBh. 4, 1607. 2, 342. षैवेमे ऋतवः कालचक्रम् 3, 10663. 13, 1370. कालचक्रं च यदिद्वयं नित्यं
ध्रुवमव्ययम् HARIV. 14081. 11773. नन्तराशिभिरुपलक्षितेन कालचक्रेण
Bṛh. P. 5, 22, 2. एवमेष चरन्पार्थ कालचक्रमतन्द्रितः । प्रकर्षन्सर्वभूतानि
सविता परिवर्तते ॥ MBh. 3, 11880. Als m. ein Bein. der Sonne 151. Nach dem Glauben der Gāina dreht sich das Zeitrad mit seinen 12
Speichen (शर) in 2000,000,000,000,000 Sāgara von Jahren ein Mal
um (vgl. u. अश्वसर्पिणी und उत्सर्पिणी) H. 128. Das Zeitrad, Schicksals-
rad als Waffe (vgl. चक्र) gedacht R. 1, 29, 5. 6, 73, 33. Viçv. 6, 10. masc.
pl. R. 6, 7, 24. Bei den Buddhisten führt ein Tantra den Namen कालचक्र
BURN. Intr. 539. Lot. de la b. l. 505.

कालज्ञापक (काल + ज्ञाप्) m. pl. N. pr. eines Volkes MBh. 6, 353. VP. 189. Im Index: कालज्ञापिक, die Handschr. (sic): कालज्ञापक.

कालज्ञ (2. काल + ज्ञा) 1) adj. die bestimmten Zeiten kennend: परि-
चारकैः M. 7, 217. अत्यात्रो हि नारीणामकालज्ञो मनोभवः RAGH. 12, 33. — 2) m. a) Astrolog Wils. — b) Hahn RĪGĀN. im ÇKDr.

कालज्ञानिन् (von 2. काल + ज्ञान) m. ein Bein. Çiva's ÇIV.

कालञ्जर 1) m. a) N. pr. eines für heilig erachteten Gebirgszuges H.
an. 4, 247. MED. r. 239. LIA. I, 109. MBh. 3, 8198. fg. 8317. 13, 1721.
HARIV. 1209. VP. 169. Bṛh. P. 5, 8, 29. 16, 27. Nach der DHAR. im ÇKDr.
N. pr. eines Landes, nach dem Sch. zu P. 4, 2, 125 der pl. N. eines Śi-
नपदाधि. कालञ्जर्माकात्म्य im PADMA-P. Verz. der Pet. H. N. 19, 20.
Vgl. कालिञ्जर. — b) Versammlungsort religiöser Bettler H. an. MED.
Vielleicht nicht appell., welches indessen auch denkbar ist, sondern N.
pr. — c) ein Bein. Çiva's TRIK. 1, 1, 45. H. an. MED. — 2) f. ई ein Bein.
der Durgā TRIK. 1, 1, 53. H. c. 57. DHAR. im ÇKDr. कालञ्जरी v. l. ÇKDr.
कालञ्जरक adj. von कालञ्जर P. 4, 2, 125, Sch.

कालतर = कालो ऽतिशेते कालीम् PAT. zu P. 5, 3, 55. — Vgl. कालितर.
कालता (von 2. काल) f. Zeitgemässheit GHAT. 19.

कालताल (1. काल + ताल) m. N. einer Pflanze (s. तमाल) RĪGĀN. im
ÇKDr.

कालतिन्दुक (1. काल + तिन्) m. eine Art Ebenholz BHĪVAPR. im
ÇKDr. unter कुपीलु.

कालतीर्थ (काल + तीर्थ) n. N. pr. eines Tirtha MBh. 3, 8153.

कालतोपक (1. काल + तोप) m. pl. N. pr. eines Volkes VP. 189, N.
59. — Vgl. कालज्ञोपक.

कालदत्तक (1. काल + दत्त) m. N. pr. eines Nāga, eines Sohnes von
Vāsuki MBh. 1, 2147.

कालदमनी (2. काल + दम) f. ein Bein. der Durgā H. c. 58.

कालधर्म (2. काल + धर्म) m. das Gesetz der Zeit, Tod AK. 2, 8, 3, 84.
H. 324. कालधर्ममुपेयिवान् MBh. 1, 4070. R. 1, 43, 10. 70, 29. कालधर्मं
गते सगरे 43, 1. कालधर्ममवाप MBh. 13, 467. कालधर्मपरित्तः पशैरिच
महागजः R. 2, 72, 38. Auch कालधर्मन् m.: युयुते कालधर्मणा MBh. 1,
4877. संयुक्तः कालधर्मणा 3, 11095 (p. 572). HARIV. 11848. परीताः काल-
धर्मणा MBh. 14, 1584.

कालनक von कालन (v. l. für कानल) gaṇa शरीरणादि zu P. 4, 2, 80.

1. कालनर (1. काल + नर) m. N. pr. des Sohnes von Sabhānara,
eines Sohnes des Anu, Bṛh. P. 9, 23, 1. — Vgl. कालानर und कालानल.

2. कालनर (2. काल + नर) m. = कालपुरुष 1. Ind. St. 2, 278.

कालनाथ (2. काल + नाथ) m. ein Bein. Çiva's MBh. 12, 10368.

कालनाभ (1. काल + नाभ = नाभि) m. N. pr. eines Asura HARIV. 199.
Bṛh. P. 8, 10, 20. eines Sohnes des Hiraṇjakṣha HARIV. 193. VP. 147,
N. 3. des Hiraṇjakaṣipu Bṛh. P. 7, 2, 18. des Viprakitti und der
Simhikā HARIV. 216. VP. 148.

कालनिधि (2. काल + निधि) m. ein Bein. Çiva's ÇIV.

कालनियोग (2. काल + नियोग) m. der Befehl der Zeit, Schicksal Wils.

कालनिर्णय (2. काल + निर्णय) m. Bestimmung der Zeiten, Titel eines
Werkes COLEBR. Misc. Ess. II, 379, N. Bṛh. P. I, LXXII, N. 2. Ind. St. 4,
88. Verz. d. B. H. No. 1166. fg. 493. ऽदीपिका Titel einer metrischen
Bearbeitung desselben Werkes ebend. No. 1168. ऽप्रकाश Titel eines
jur. (?) Werkes ebend. No. 1403.